

формуванню у них готовності жити і працювати в своєму селі, районі, брати участь в їх розвитку, соціально-економічному і культурному оновленні. Це одна з актуальних соціально-педагогічних задач нашого часу.

Література

1. Краєзнавство в Україні: сучасний стан і перспективи: Наук, збірник. – К.: Академія, 2003. – 232 с.
2. Миньяр-Белоручев Р.К. Лингвострановедение или иностранная культура // Иностранные языки в школе. – 1993. № 6. – С. 54–57 с.
3. Нефедова М.А. Отбор материалов лингвострановедческого содержания для чтения // Иностранные языки в школе. – 1994. № 4. – С. 38–41.
4. Ощепкова В.В. Культурологические, этнографические и типологические аспекты лингвострановедения. – М., 1995. – 96 с.
5. Рахштейн А.Д. Лингвострановедческий аспект в преподавании иностранных языков // Иностранные языки в школе. – 1990. № 36 – С. 13–16.
6. Томахин Г.Д. Лингвострановедение. Что это такое? // Иностранные языки в школе, 1996, № 6. – С. 22–27.

ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ БАКАЛАВРА ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Штонда Є.М. (м. Полтава)

В умовах активного розквіту інформаційно-комп'ютерної революції та інформатизації нашого суспільства відбувається реформування у багатьох його галузях. Змін потребує і освітня система. Вимоги світових стандартів до висококваліфікованих спеціалістів зростають. Світова спільнота потребує не лише першокласних професіоналів, але й висококультурних, всебічно розвинених, багатограних особистостей. Останні роки дослідженню проблем формування і розвитку культури приділяється немало уваги (інформаційної, економічної, валеологічної, інтелектуальної, екологічної). Проаналізувавши наукові дослідження у сфері формування та розвитку математичної культури професіоналів, зокрема майбутніх бакалаврів будівництва, ми дійшли висновку, що це питання мало досліджене вітчизняними науковцями, на відміну від російських учених, які протягом останнього десятиліття активно культивують дану проблему.

Що собою являє поняття «математична культура»? Вважається, що цей термін з'явився у 20-30-х роках ХХ століття і спочатку означав систему певних математичних знань і умінь, але згодом, з розвитком науково-технічного прогресу, згадане поняття стало розглядатися знано ширше. Математика – це наукові знання, а математична культура включає в себе ці знання, але не вичерпується ними, оскільки має поєднувати в собі ще і освіту, мистецтво, мораль, уклад життя та світогляд індивіда. Вона є частиною загальної культури і ядром професійної культури спеціаліста з технічної освітою.

Математичні методи, поняття, символи давно увійшли у наше життя. Математична культура студента технічного університету (за словами російського професора Світлани Розанової) як сформована за допомогою математики система знань і навичок, що допомагає їх використовувати у професійній, суспільно-політичній, духовно-моральній діяльності і як така, що підвищує рівень інтелекту особистості.

Рівень математичної культури є індикатором інтелектуального благополуччя суспільства, здатності до оволодіння складними мислєдіяльними процесами. Це освітньо-духовний феномен, що створює певну систему специфічних комунікацій, трансляцію світового математичного досвіду, національних традицій математичної діяльності, інформаційний обмін. Знання стає точним тільки тоді, коли його можна описати за допомогою математичної моделі.

Здобуваючи університетську освіту ми наявно бачимо, що застосування математичних методів активно відбувається в астрономії, механіці, фізиці, хімії, останні десятиліття процес математизації наукового знання глибоко проник до біології, економіки, соціології, лінгвістики, психології, педагогіки. Всі наукові дослідження на етапі перевірки статистичних даних чи обробки результатів, а то й побудови моделі певного процесу мають потребу в застосуванні математичних методів. Якісне оперування математичними методами можливе лише за умови сформованості і розвитку засад математичної культури, тобто, розвиненого математичного мислення, уміння самоосвіти, володіння математичною мовою.

Навчити студента, тим більше, студента-гуманітарія любити математику нелегко, оскільки математика сама по собі є абстрактною, її предметом є не явища реального світу, а лише абстраговані від них кількісні відношення і просторові форми. Але вона є зручним інструментарієм для опису оточуючого світу. Головна ціль математики – розв'язувати. Будь-яка проблема, що виникає у нашому житті має бути сформульована, проаналізована і знайдені методи її розв'язання, або зменшення (не маючи знань по сферу і її властивості, люди і не задумалися б про те, що земля має форму кулі і обертається).

Навчаючи студентів математики, ми повинні ставити ціль не лише насичити їх мозок сухими поняттями і формулами, які своєю складністю часто відлякують, але сформувати у них певний базис математичної культури і показати яким чином він буде їм корисний у професії, саморозвитку, суспільно-політичній та сімейно-господарській діяльності.

Математика стимулює до повноцінної аргументації у будь-якому доведенні чи дискусії (має вона науковий чи повсякденний характер). Логічна повноцінність аргументації дає змогу протистояти конструктивній критиці. Математична точність не допускає незаконних узагальнень, властивих при дослідженні представників певної популяції чи роду в біології (те що властиво багатьом, не обов'язково властиво всім). Це збуджує до критичної перевірки будь-якого узагальнення. Математика спонукає до обережності при висновках по аналогії, вимагає або чіткого доведення, або їх критичного сприйняття. Вимагає прорахунків всеможливих розв'язків ситуації (наприклад, у військовій справі), витримки повноти класифікації (навіть у спілкуванні, правильності побудови думки. Наприклад: «на роботу потрібні швеї, прачки, жінки і підлітки»).

При правильному навчанні математики у людини формується математичний стиль мислення, що характеризується схематичністю, лаконізмом, чіткістю ходу думок, твердою аргументацією. Ми отримуємо настирність і творчий характер у пошуку способів розв'язку.

Всі ці характеристики, які є математичною культурою особистості, потребують правильного підходу до процесу навчання, до методики викладання і до технології їх формування. Пошук такої технології є для нас актуальним науково-дослідним питанням, розв'язанням якого ми й займаємося.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Яланська С.П. (м. Полтава)

На сучасному етапі розвитку освітнього середовища визначається якісно новий етап удосконалення самостійної роботи студентів у навчально-виховному процесі, якій присвячена значна кількість наукових праць. Вагомий внесок у дослідження особливостей організації самостійної роботи студентів зробили В. Бондар, М. Гриньова, В. Козаков, В. Кремень, О. Мороз, П. Підкасистий, В.